

โครงการการจัดลำดับความสำคัญของสินค้าไม่ปลอดภัยจังหวัดลำพูน

โครงการปฏิบัติการแก้ไขปัญหาสินค้าไม่ปลอดภัยจังหวัดลำพูน
: น้ำมันทอดซ้ำ

โครงการปฏิบัติการแก้ไขปัญหาสินค้าไม่ปลอดภัยตำบลอุโมงค์
จังหวัดลำพูน : สารเคมีตกค้างในพืชผักผลไม้

โดย...เภสัชกรจิระ วิภาสวงศ์

เภสัชกรเชี่ยวชาญ หัวหน้ากลุ่มงานคุ้มครองผู้บริโภค สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำพูน

โครงการจัดลำดับความสำคัญของสินค้าไม่ปลอดภัยจังหวัดลำพูน

ISSUE PRIORITIZATION

การจัดลำดับความสำคัญของสินค้าไม่ปลอดภัย

โดยการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากเครือข่ายภาคประชาชนจังหวัดลำพูน และหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง (กุมภาพันธ์ 2556)

1. สารเคมีตกค้างในพืชผักผลไม้

2. น้ำมันทอดซ้ำ

3. ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารโฆษณาเกินจริง

4. น้ำดื่มชุมชน

5. น้ำดื่มหยอดเหรียญ

คัดเลือกปัญหา 2 ลำดับแรกที่ได้คะแนนสูงสุด
จากการใช้เครื่องมือ Risk Assessment และ
Possibility of Risk management

โครงการปฏิบัติการแก้ไขปัญหาสินค้าไม่ปลอดภัยจังหวัดลำพูน : น้ำมันทอดซ้ำ

พื้นที่เป้าหมาย

ครบ 8 อำเภอในจังหวัดลำพูน

งบประมาณ

1,245,000 บาท

ระยะเวลาดำเนินการ

1 กันยายน 2556 – 31 ธันวาคม 2557

องค์กรภาคีร่วมงาน

- ภาควิชาเครือข่ายคุ้มครองผู้บริโภคภาคประชาชนจังหวัดลำพูน
- เครือข่ายพนักงานเจ้าหน้าที่และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ผู้ประกอบการตลาด เกษตรกร แม่บ้าน อสม.
- สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด ลำพูน
- สำนักงานพลังงานจังหวัดลำพูน
- ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ ๑ เชียงใหม่

โครงการปฏิบัติการแก้ไขปัญหาสินค้าไม่ปลอดภัยจังหวัดลำพูน : น้ำมันทอดซ้ำ

วัตถุประสงค์

1. ประชาชนในจังหวัดลำพูนมีความรู้ /ตระหนักถึงอันตรายจากน้ำมันทอดซ้ำและปรับเปลี่ยนพฤติกรรม
2. เกิดมีแนวทางการกำจัดน้ำมันทอดซ้ำแบบครบวงจรในจังหวัดลำพูน
3. ประชาชนในจังหวัดลำพูนมีทางเลือกที่จะหลีกเลี่ยงการได้รับสารพิษจากน้ำมันทอดซ้ำ
4. เพื่อให้เกิดการประสานความร่วมมือทุกภาคส่วนในการแก้ปัญหาน้ำมันทอดซ้ำ
5. เพื่อประเมินความรู้เกี่ยวกับปัญหาน้ำมันทอดซ้ำก่อนและหลังดำเนินโครงการ

กิจกรรมที่ดำเนินการ

1. ผลักดันให้เป็นวาระจังหวัดลำพูน

2. ประชาสัมพันธ์ / ออกหน่วยเคลื่อนที่

3. อบรมความรู้/ประสานความร่วมมือ

4. การเฝ้าระวังน้ำมันทอดซ้ำ

5. กระตุ้นการแก้ไขปัญหาน้ำมันทอดซ้ำครบวงจร

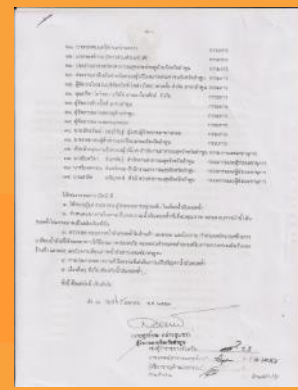
6. ประเมินความรู้ ก่อน-หลังจัดทำโครงการ

ปฎิวัติน้ำมันทอดซ้ำ
ลำพูน

1. กิจกรรมผลักดันให้เป็นวาระจังหวัดลำพูน

1) จัดประชุมเพื่อผลักดันให้ปัญหาน้ำมันทอดซ้ำ
เป็นวาระของจังหวัดลำพูน

2) จัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานแก้ไข
ปัญหาน้ำมันทอดซ้ำระดับจังหวัด

3) จัดประชุมเพื่อประสานการทำงาน

2. กิจกรรมการประชาสัมพันธ์ และ ออกหน่วยเคลื่อนที่

ออกรายการวิทยุเพื่อให้
ความรู้ ทางคลื่นวิทยุ
อสมท. ลำพูน 96.5

จัดทำ **spot** ส่งไปยัง
สถานีวิทยุ โรงเรียน
อปท. และภาคีเครือข่าย
ต่างๆ ในจังหวัดลำพูน

จัดนิทรรศการความรู้และออกหน่วย
เคลื่อนที่ 5 ครั้ง ในงานฤดูหนาว งานวัน
เทศบาล งานสมัชชาสุขภาพลำพูน และ
ในตลาดขนาดใหญ่

2. กิจกรรมการประชาสัมพันธ์ และ ออกหน่วยเคลื่อนที่ (ต่อ)

เสื้อยืด “ปฎิวัติ
น้ำมันทอดซ้ำ”

แผ่นพับประชาสัมพันธ์

“น้ำมันทอดซ้ำ อันตรายตายเพราะมะเร็ง”
“น้ำมันทอดซ้ำ เสื่อมสภาพ ภัยซ้ำซากที่ยาก
ให้คนล่าพูนหลักเลียง”

จัดทำไวนิล
เพื่อให้ความรู้

2. กิจกรรมการประชาสัมพันธ์ และ ออกหน่วยเคลื่อนที่ (ต่อ)

จัดทำป้ายไวนิลรณรงค์ ติดที่
ตลาดและย่านชุมชน ทั่วทุก
อำเภอในจังหวัดลำพูน รวม
60 แห่ง

REVOLUTION OF REUS

น้ำมันทอดซ้ำ ตาย !

อันตราย ! ทั้งผู้ขาย และผู้บริโภค

คนลำพูน จะปลอดภัย
ถ้าไม่ใช้ **"น้ำมันทอดซ้ำ"**
(เหม็นหืน ดำ เหนียวข้น ฟองและควันมากขณะทอด)

ด้วยโรคหลอดเลือดหัวใจตีบ มะเร็ง
เพราะมีสารโฟลาร์ และสารโพลีไซคลิก อะโรมาติก ไฮโดรคาร์บอน (PAHs)

การใช้น้ำมันทอดซ้ำที่มีสารโฟลาร์ เกินร้อยละ 25
มาประกอบอาหารจำหน่าย มีโทษตามกฎหมาย

"น้ำมันทอดซ้ำ มีดำ กรองเศษอาหาร แล้วเก็บใส่ขวด วางได้ที่ร้านรับซื้อของเก่า บางแห่ง"
โครงการปฏิบัติการแก้ไขปัญหาสินค้าไม่ปลอดภัยจังหวัดลำพูน : น้ำมันทอดซ้ำ ภาคีเครือข่ายคุ้มครองผู้บริโภคภาคประชาชนจังหวัดลำพูน

3. กิจกรรมอบรมให้ความรู้ / ประสานความร่วมมือ

1) จัดอบรมให้ความรู้ ชี้แจงทำความเข้าใจ และขอความร่วมมือ แก่ภาคีเครือข่ายพนักงาน
เจ้าหน้าที่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ประกอบการ และภาคีเครือข่ายภาคประชาชน

2) สนับสนุนการทำ
กิจกรรมของภาคีเครือข่าย
คุ้มครองผู้บริโภค
ทุกระดับ

4. กิจกรรมการเฝ้าระวังน้ำมันทอดซ้ำ

เฝ้าระวังและตรวจสอบโดยภาคีเครือข่าย ทั้งเจ้าหน้าที่ อปท. อสม. และภาคประชาชน

อำเภอ	จำนวนสถานที่เป้าหมาย (แห่ง)	ผลการตรวจ			จำนวนร้านที่ได้รับป้ายรับรอง (แห่ง)
		จน.ตัวอย่างที่ตรวจ	จน. ตัวอย่างที่ไม่ผ่าน	% ที่ตรวจไม่ผ่าน	
เมือง	196	768	51	6.64	226
ป่าซาง	68	159	13	8.20	40
แม่ทา	59	96	0	0	30
บ้านโฮ้ง	53	118	0	0	29
ละ	19	64	0	0	15
เวียงหนองล่อง	16	45	0	0	15
บ้านธิ	8	48	3	6.25	14
ทุ่งหัวช้าง	6	15	0	0	0
<u>รวม</u>	<u>425</u>	<u>1313</u>	<u>67</u>	<u>5.50</u>	<u>369</u>

หมายเหตุ : - ไม่ผ่าน หมายถึง ปริมาณสารโพลาร์ มากกว่า 25%

- ร้านที่ได้รับป้ายรับรองจะต้องมีผลการตรวจตัวอย่างน้ำมันผ่านจำนวน 3 ครั้งติดต่อกัน

4. กิจกรรมการเฝ้าระวัง น้ำมันทอดซ้ำ (ต่อ)

มอบป้าย
“ร้านนี้ใช้
น้ำมันทอด
ปลอดภัย”

ร้านจำหน่ายของทอดเป้าหมาย จำนวน 425 ร้าน
ได้รับป้าย 369 ร้าน (87 %) (ข้อมูล ณ 16 ธ.ค.2557)

5. กิจกรรมกระตุ้นการแก้ไข ปัญหาน้ำมันทอดซ้ำครบวงจร

1) ประกวดหน่วยงานต้นแบบด้านการจัดการน้ำมันทอดซ้ำ

รางวัลชนะเลิศ ได้แก่ เทศบาลเมืองลำพูน

รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 ได้แก่ อบต.ป่าสัก

รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2 ได้แก่ เทศบาลตำบลอุโมงค์

รางวัลชมเชย ได้แก่ เทศบาลตำบลเหมืองง่า

และตลาด อตก. สาขาลำพูน (กาดป่าเหว)

5. กิจกรรมกระตุ้นการแก้ไขปัญหาน้ำมันทอดซ้ำครบวงจร (ต่อ)

2) กิจกรรมประกวดการเขียนโครงการแก้ไขปัญหาน้ำมันทอดซ้ำในโรงเรียน

รางวัลชนะเลิศ

โรงเรียนเทศบาลประตูลี้

“โครงการปฏิบัติการ อย.น้อย แก้ไขปัญหาน้ำมันทอดซ้ำ”

รางวัลชมเชย 2 รางวัล

1. โรงเรียนจักรคำคณาทร “โครงการต่อต้านการใช้น้ำมันทอดซ้ำ (ARFO) Anti Reusing Fried Oil ”

2. โรงเรียนวัดเหมืองง่า “โครงการมหัศจรรย์น้ำมันทอดซ้ำ”

5. กิจกรรมกระตุ้นการแก้ไขปัญหาน้ำมันทอดซ้ำครบวงจร (ต่อ)

3) กิจกรรมประกวดคำขวัญอนุรักษ์ “น้ำมันทอดซ้ำอันตราย”

รางวัลชนะเลิศ ได้แก่

“น้ำมันทอดซ้ำที่ดำปี๋ ดูให้ดีกว่าซื้อหา ทั้งไก่หมูและปูปลา พากายาตุ่มะเร็ง”

รางวัลรองชนะเลิศ อันดับ ๑ ได้แก่

“ใช้น้ำมันทอดซ้ำ มีโทษตามกฎหมาย เป็นอันตราย ทั้งคนขายและคนกิน”

รางวัลรองชนะเลิศอันดับ ๒ ได้แก่

“น้ำมันทอดซ้ำ อันตรายต่อชีวิต เลิกใช้ เลิกคิด เพราะมีพิษโพลาาร์ คร่าชีวิตเรา”

รางวัลชมเชย มี ๒ รางวัล ได้แก่

“ใช้น้ำมันทอดซ้ำ ตอกย้ำอันตราย ก่อเกิดมะเร็งร้าย ทำให้ตายวายชีวา”

“คนล่าพุนฉลาดไม่ขาดอนามัย ทุกคนใส่ใจ ไม่ใช้น้ำมันทอดซ้ำ”

5. กิจกรรมกระตุ้นการแก้ไขปัญหา น้ำมันทอดซ้ำครบวงจร (ต่อ)

4) เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้
“ทิศทางการแก้ไขปัญหาน้ำมันทอดซ้ำ
จังหวัดลำพูน ปี 2558” เพื่อสรุปโครงการ

- จัดเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ “ทิศทางการแก้ไขปัญหาน้ำมันทอดซ้ำ
จังหวัดลำพูน ปี 2558”
- มอบรางวัลการประกวดหน่วยงานต้นแบบ
และคำขวัญ “น้ำมันทอดซ้ำ อันตราย”
- จัดนิทรรศการแสดงผลการดำเนินงานแก้ไขปัญหาน้ำมันทอดซ้ำ
ของโรงเรียน และหน่วยงานต่างๆ
- จัดนิทรรศการการทำไบโอดีเซล โดยสำนักงานพลังงานจังหวัดลำพูน
- สาธิตการทำไบโอดีเซลด้วยมือ (BIO SHAKE) โดยเทศบาลต.อุโมงค์
- สาธิตการใช้น้ำมันทอดปลอดภัย โดยร้านลูกชิ้นภูรินทร์

5. กิจกรรมกระตุ้นการแก้ไขปัญหาน้ำมันทอดซ้ำครบวงจร (ต่อ)

4) เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ “ทิศทางการแก้ไขปัญหาน้ำมันทอดซ้ำฯ (ต่อ)

- มาตรการใช้ชุดทดสอบหาสารโพลาร์ในน้ำมันทอดซ้ำ โดยศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ ๑ เชียงใหม่
- จัดนิทรรศการสรุปผลโครงการแก้ไขปัญหาน้ำมันทอดซ้ำ ของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำพูน

5) ดำรวจแหล่งรับซื้อน้ำมันเก่า

➡ เทศบาล ต.อุโมงค์ และ ร้านรับซื้อของเก่าข้างโรงเรียนจักรคำ

6. กิจกรรมประเมินความรู้ ก่อน-หลังจัดทำโครงการ

1) ประเมินความรู้เกี่ยวกับน้ำมันทอดซ้ำของประชาชนในจังหวัดลำพูน

ครั้งที่	คะแนนความรู้เฉลี่ย (ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน)	p-value
1 (ก่อนดำเนินโครงการ) (มีค. – กค.2557)	6.33 (1.82)	< 0.05
2 (หลังดำเนินโครงการ) (สค. – ธค.2557)	7.13 (2.00)	

แปลผล ความรู้ของประชาชนในจังหวัดลำพูน หลังดำเนินโครงการ มีคะแนนมากกว่า ก่อนดำเนินโครงการ แสดงว่า การดำเนินโครงการแก้ไขปัญหาน้ำมันทอดซ้ำของจังหวัดลำพูน สามารถทำให้ประชาชนในจังหวัดลำพูนมีความรู้เกี่ยวกับน้ำมันทอดซ้ำมากขึ้น

6. กิจกรรมประเมินความรู้ ก่อน-หลัง จัดทำโครงการ

2) ประเมินความรู้เกี่ยวกับน้ำมันทอดซ้ำของผู้ประกอบการขายของทอดในจังหวัดลำพูน

ครั้งที่	คะแนนความรู้เฉลี่ย (ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน)	p- value
1 (ก่อนดำเนิน โครงการ) (มีค. – กค. 2557)	6.64 (1.37)	< 0.05
2 (หลังดำเนิน โครงการ) (สค. – ธค.2557)	7.81 (2.16)	

แปลผล ความรู้ของ
ผู้ประกอบการในจังหวัดลำพูน
หลังดำเนินโครงการ มีคะแนน
มากกว่า ก่อนดำเนินโครงการ
แสดงว่า โครงการแก้ไขปัญหาน้ำมันทอดซ้ำของจังหวัดลำพูน
สามารถทำให้ผู้ประกอบการใน
จังหวัดลำพูนมีความรู้เกี่ยวกับ
น้ำมันทอดซ้ำมากขึ้น

ผลลัพธ์ที่ได้

1. ผู้บริโภคและผู้ประกอบการจำหน่ายอาหารทอด มีความรู้ความเข้าใจ ตระหนัก และลดพฤติกรรมเสี่ยง จากอันตรายของสารพิษจากน้ำมันทอดซ้ำ เพิ่มมากขึ้น
2. จังหวัดลำพูนมีแนวทางการกำจัดน้ำมันทอดซ้ำแบบครบวงจร โดยการมีส่วนร่วมของภาคท้องถิ่น และภาคประชาชน
3. มีจุดรวบรวมน้ำมันทอดซ้ำ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป
4. ผู้ประกอบการจำหน่ายอาหารทอด ร้อยละ 87 ได้รับป้ายรับรอง “ร้านนี้ใช้น้ำมันทอดปลอดภัย”
5. การแก้ไขปัญหาน้ำมันทอดซ้ำถูกกำหนดเป็นวาระของจังหวัด
6. น้ำมันทอดซ้ำเป็นประเด็นของสมาชิกรัฐสภาจังหวัดลำพูน
7. รับรู้ถึงสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของจังหวัดลำพูนก่อนและหลังดำเนินโครงการ

ปัญหา/อุปสรรค

1. ระยะเวลาที่จำกัด และสถานการณ์ด้านการเมือง ทำให้แผนการดำเนินการล่าช้า และเปลี่ยนแปลง
2. ผู้ประกอบการอาหารทอดบางรายไม่สามารถเปลี่ยนน้ำมันตามรอบที่เหมาะสมเนื่องจากน้ำมันยังมีราคาสูง
3. ชุดตรวจหาสารโพลาร์ในน้ำมันทอดซ้ำมีราคาแพง และหาซื้อยาก
4. มีผู้มารับซื้อน้ำมันโดยตรงจากผู้ประกอบการ และให้ราคาสูงกว่าการขายให้แก่จุดรับซื้อในจังหวัด ทำให้น้ำมันที่รวบรวมได้มีปริมาณน้อย

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีจุดรวบรวมน้ำมันใช้แล้วให้ครอบคลุมทุกพื้นที่
2. หน่วยงานท้องถิ่นในพื้นที่ควรเป็นจุดรวบรวมน้ำมันใช้แล้ว โดยอาจบูรณาการในโครงการคัดแยกขยะ
3. ขอความร่วมมือผู้รับซื้อของเก่า ให้เป็นจุดรับซื้อน้ำมันใช้แล้วในพื้นที่
4. ควรขยายผลการรวบรวมน้ำมันจากภาคครัวเรือน ให้มากขึ้น เพื่อป้องกันการกำจัดที่ไม่เหมาะสม
5. ควรส่งเสริมการทำไบโอดีเซลแบบเขย่ามือ เพื่อใช้ในภาคครัวเรือน และหน่วยงานท้องถิ่น
6. ควรมีชุดทดสอบหาสารโพลาร์ในน้ำมันทอดซ้ำที่ใช้สะดวก หาซื้อง่าย และราคาไม่แพง

โครงการปฏิบัติการแก้ไขปัญหาสินค้าไม่ปลอดภัยตำบลอุโมงค์ จังหวัดลำพูน : สารเคมีตกค้างในพืชผักผลไม้

พื้นที่เป้าหมาย

ตำบลอุโมงค์ อำเภอเมืองลำพูน

งบประมาณ

355,000 บาท

ระยะเวลาดำเนินการ

1 กันยายน 2556 – 31 ธันวาคม 2557

องค์กรภาคีร่วมงาน

- เทศบาลตำบลอุโมงค์
- สอนง.เกษตรอำเภอเมืองลำพูน
- รพ.สต.อุโมงค์
- ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ ๑ เชียงใหม่
- สำนักงานสาธารณสุขอำเภอเมืองลำพูน
- ผู้ประกอบการตลาด เกษตรกร แม่บ้าน อสม.
- โรงเรียนอนุบาลเมืองลำพูน

วัตถุประสงค์ ของโครงการ

1. เพื่อสร้างความรู้ /ตระหนักถึงอันตราย/สามารถป้องกันและลดอันตราย จากสารเคมีตกค้างในพืชผักผลไม้ได้
2. มีต้นแบบของร้านอาหาร/ตลาด/โรงเรียนต้นแบบด้านพืชผักปลอดภัย
3. ลดการใช้สารเคมี และหันมาทำเกษตรทางเลือก และเชื่อมโยงผู้ผลิตและผู้บริโภคผักปลอดภัย
4. เพื่อให้ตำบลอุโมงค์ เป็นตำบลต้นแบบในการประสานความร่วมมือทุกภาคส่วนในการแก้ปัญหาสารตกค้างในพืชผักผลไม้
5. เพื่อประเมินความรู้เกี่ยวกับปัญหาสารเคมีตกค้างในพืชผักผลไม้ก่อนและหลังดำเนินโครงการ

1. ผลักดันให้เป็นวาระตำบลอุโมงค์

- จัดตั้งคณะกรรมการฯ โดยคำสั่งจังหวัดลำพูน
- จัดประชุมคณะกรรมการฯ
- เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ฯ (ปิดโครงการ)

2. ประชาสัมพันธ์

- จัดทำสปอวิทยุคำเมือง
- ออกรายการวิทยุ
- แผ่นพับ/ ป้ายไวนิล
- ออกหน่วยเคลื่อนที่
- เสียดี้ด กระเป๋

3. อบรมให้ความรู้

- เกษตรกร
- ผู้จำหน่ายพืชผัก
- ผู้บริโภค โรงเรียน แม่บ้าน
- ร้านอาหาร
- ผู้ประกอบการตลาด

6. ประเมินความรู้

ก่อน-หลังจัดทำโครงการ

ตำบลอุโมงค์
ต้นแบบด้านการแก้ไขปัญหา
สารตกค้างในพืชผักผลไม้

4. เชื่อมโยงผู้ผลิต-ผู้บริโภค

ผักปลอดภัย

- จัดทำฐานข้อมูลผู้ปลูกผักปลอดภัย
- จัดตั้งจุดจำหน่ายผักปลอดภัย
- ศึกษาดูงานตลาด/แหล่งปลูกผักปลอดภัย
- คัดเลือก ร้านอาหาร โรงเรียน
และตลาดต้นแบบด้านพืชผักปลอดภัย

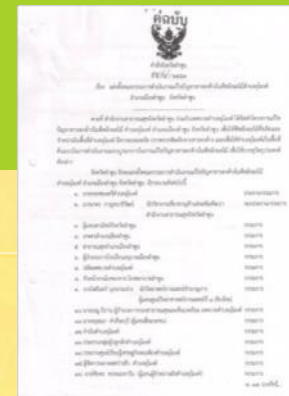
5. ลดการใช้สารเคมี

- จัดอบรมให้ความรู้แก่กลุ่มผู้ปลูกผัก
- จัดประกวดแปลงผักปลอดภัย
- สุ่มตรวจหาฆ่าแมลงในพืชผัก

กิจกรรมที่ดำเนินการ

1. กิจกรรมผลักดันให้เป็นวาระของตำบลอุโมงค์ จังหวัดลำพูน

1. จัดประชุมเพื่อผลักดันให้ปัญหาสารตกค้างในพืชผักผลไม้เป็นวาระของตำบลอุโมงค์
2. จัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานแก้ไขปัญหาสารตกค้างในพืชผักผลไม้ตำบลอุโมงค์ อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน และจัดประชุมเพื่อประสานการทำงาน

2. กิจกรรมประชาสัมพันธ์

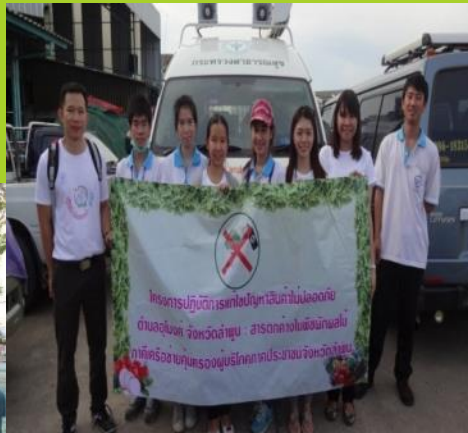
ออกรายการวิทยุเพื่อให้ความรู้
ทางคลื่นวิทยุชุมชนตำบล
อุโมงค์ 101.75 และคลื่นวิทยุ
อสมท. ลำพูน 96.5

จัดทำในรูปแบบ แผ่นซีดี ส่งไปยังสถานี
วิทยุ โรงเรียน หน่วยงานท้องถิ่น และ
ภาคีเครือข่าย คู่มือครูผู้บริโภคร ใน
จังหวัดลำพูน รวม 220 แห่ง

2. กิจกรรมประชาสัมพันธ์ (ต่อ)

จัดนิทรรศการความรู้และออกหน่วยเคลื่อนที่ 5 ครั้ง ในงานฤดูหนาว งานวันเทศบาล
งานสมัชชาสุขภาพลำพูน และตลาดสด

2. กิจกรรมประชาสัมพันธ์ (ต่อ)

เสื้อยืด “กินผักอุโมงค์ปลอดภัย”

แผ่นพับประชาสัมพันธ์

“พืชผักใบงาม ผลไม้สดสวย อันตรายแอบแฝงใกล้ตัวคุณ”

จัดทำวนิลเพื่อให้ความรู้

3. กิจกรรมอบรมให้ความรู้

อบรมให้ความรู้ แก่

- เกษตรกร
- ผู้นำชุมชน
- ผู้บริโภค
- โรงเรียน
- แม่บ้าน
- ร้านอาหาร
- ผู้ประกอบการตลาด

4. กิจกรรมเชื่อมโยงผู้ผลิต-ผู้บริโภค ผักปลอดภัย

- 1) จัดทำฐานข้อมูลกลุ่มเกษตรกรในตำบลอุโมงค์ จำนวน 123 คน (ข้อมูล พค.2557)
- 2) จัดตั้งจุดจำหน่ายผักปลอดภัย ที่ จุดจำหน่ายผักบ้านป่าเส้า และตลาดจตุจักร 2

4. กิจกรรมเชื่อมโยงผู้ผลิต-ผู้บริโภค ผักปลอดภัย (ต่อ)

3) จัดการศึกษาดูงาน ณ ตลาดบางลำพู ตลาดศรีเมืองทอง และอ.ชำสูง จ.ขอนแก่น เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ และเชื่อมโยงตลาด

4. กิจกรรมเชื่อมโยงผู้ผลิต-ผู้บริโภค ผักปลอดภัย (ต่อ)

4) คัดเลือกร้านอาหารต้นแบบ ตลาดต้นแบบ และโรงเรียนต้นแบบด้านพืชผักผลไม้ปลอดภัย

ร้านอาหาร/โรงเรียน ให้เน้นการ
ล้างผักเพื่อลดสารตกค้างก่อน
นำมาบริโภค

4. กิจกรรมเชื่อมโยงผู้ผลิต-ผู้บริโภค ผักปลอดภัย (ต่อ)

4) คัดเลือกร้านอาหารต้นแบบ ตลาดต้นแบบ และโรงเรียนต้นแบบด้านพืชผักผลไม้ปลอดภัย

ตลาดต้นแบบ ได้แก่ องค์การตลาด กระทรวงมหาดไทย สาขาลำพูน (ตลาดป่าเหว)

- มีจุดจำหน่ายผักปลอดภัย (ไม่คิดค่าเช่าแผง)
- จัดบอร์ดให้ความรู้ในบริเวณตลาด
- ติดป้ายตลาดสนับสนุนการจำหน่ายพืชผักปลอดภัยหน้าตลาด

5. กิจกรรมลดการใช้สารเคมีในพืชผักผลไม้

1) จัดอบรมให้ความรู้แก่
กลุ่มผู้ปลูกผัก 70 คน

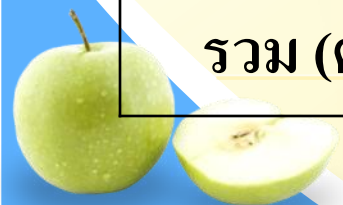
2) จัดประกวดแปลงผักปลอดภัยตำบลอุโมงค์

5. กิจกรรมลดการใช้สารเคมีในพืชผักผลไม้ (ต่อ)

3) สุ่มตรวจหาฆ่าแมลงตกค้าง ในพืชผักที่จำหน่ายในตลาด ตำบลอุโมงค์ จำนวน 5 ครั้ง

ผลการตรวจสอบ	จำนวนพืชผักที่ ตรวจ (ตัวอย่าง)	หมายเหตุ
ระดับ 0 (ไม่พบยาฆ่าแมลงตกค้าง)	237	
ระดับ 1 (พบยาฆ่าแมลงตกค้าง แต่อยู่ในระดับปลอดภัย)	5	คะน้า (ปลูกเอง) พริกหนุ่ม (ตลาดประตูสี่) แตงกวา (ตลาดหนองดอก) กะหล่ำดอก (ตลาดหนองดอก) ผักชี (ตลาดหนองดอก)
ระดับ 2 (พบยาฆ่าแมลงและ อยู่ในระดับอันตราย)	2	คะน้า (ตลาดเมืองใหม่) ต้นหอม(ตลาดหนองดอก)
รวม (ตัวอย่าง)	244	

จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสรุปโครงการ

6. กิจกรรมประเมินความรู้ก่อน-หลังจัดทำโครงการ

จัดทำแบบสอบถามประเมินความรู้เกี่ยวกับพืชผักปลอดภัยของประชาชนในเขตตำบลอุโมงค์

ครั้งที่	คะแนนความรู้เฉลี่ย (ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน)	p-value
1 (ก่อนดำเนินโครงการ) (มีค. – กค.2557)	8.51 (1.62)	< 0.05
2 (หลังดำเนินโครงการ) (สค. – ธค.2557)	7.51 (2.38)	

แปลผล ความรู้ของประชาชนในเขตตำบลอุโมงค์ ก่อนดำเนินโครงการ มีคะแนน มากกว่า หลังดำเนินโครงการ แสดงว่า ในการดำเนินโครงการ ยังไม่สามารถทำให้ประชาชนในเขตตำบลอุโมงค์มีความรู้เกี่ยวกับพืชผักปลอดภัยมากขึ้น

ผลลัพธ์ที่ได้

1. การแก้ไขปัญหาสารเคมีตกค้างในพืชผักผลไม้ถูกกำหนดเป็นนโยบายหรือวาระของเทศบาลตำบลอุโมงค์
2. มีจุดจำหน่ายผักปลอดภัยของตำบลอุโมงค์
3. เกิดการเชื่อมโยงระหว่างผู้ผลิตพืชผักปลอดภัย และผู้บริโภครายใหญ่ คือ โรงพยาบาลลำพูน และบริษัทสยามแมคโคร จำกัด สาขาลำพูน
4. มีตลาดสด ร้านอาหาร โรงเรียนต้นแบบ เพื่อให้ผู้บริโภคมีทางเลือกมากขึ้น
5. เกิดโครงการ ต่อยอด “โครงการกาดสีเขียวหลังบ้าน” ของเทศบาลตำบลอุโมงค์
6. รับรู้ถึงการเปลี่ยนแปลงความรู้ของประชาชนตำบลอุโมงค์ก่อนและหลังดำเนินโครงการ

ปัญหา/อุปสรรค

1. ระยะเวลาที่จำกัด และสถานการณ์ด้านการเมือง ทำให้แผนการดำเนินการล่าช้า และเปลี่ยนแปลง
2. จุดจำหน่ายพืชผักปลอดภัย มีผักไม่หลากหลาย และยังไม่ตรงกับความต้องการของผู้บริโภค ทำให้ช่วงหลัง มีรายได้จากการจำหน่ายลดลง
3. การตรวจหาฆ่าแมลงในพืชผัก ทำได้ยาก เนื่องจาก
 - ข้อจำกัดของระยะเวลาการปลูกและเก็บเกี่ยว ของพืชแต่ละชนิดไม่เท่ากัน
 - ไม่มีเจ้าหน้าที่และเครื่องมือตรวจในพื้นที่
 - การตรวจสอบหาฆ่าแมลง มีค่าใช้จ่ายมาก
4. รายได้ของเกษตรกรมีผลอย่างมากต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้สารเคมี
5. การเกษตรแบบไม่ใช้สารเคมีต้องใช้ระยะเวลานาน จึงจะเห็นผล

ข้อเสนอแนะ

1. ควรเพิ่มการให้ข้อมูลผ่านเสียงตามสายของหมู่บ้าน ซึ่ง
เป็นวิธีการที่ดีในการให้ข้อมูลข่าวสารแก่ผู้บริโภคอย่างทั่วถึง
2. ควรมีการตรวจเฝ้าระวังความเสี่ยงต่อการได้รับยาฆ่าแมลง
และสุ่มตรวจหาฆ่าแมลงในพืชผัก อย่างสม่ำเสมอ เพื่อ
เป็นการกระตุ้นให้เกษตรกรและผู้บริโภคเกิดความตระหนัก
ถึงอันตรายได้

THANK YOU

